

Voor- en nadelen van beheermaatregelen voor zeebaars

Dit overzicht is opgesteld door de kenniskring (24-7-2012), naar aanleiding van een gesprek met Sportvisserij Nederland en de VBHL over een mogelijk zeebaarsbeheerplan voor Nederland. In dat gesprek kwam een aantal mogelijke maatregelen voorbij. De kenniskring zet op een rij wat volgens hun de voor- en nadelen van de verschillende maatregelen zijn.

Twee algemene kennisvragen die uit de discussie volgden zijn:

- Wat zijn volgens biologen zinnige beheermaatregelen voor zeebaars?
- In hoeverre is het discarden van (kleine) zeebaars een probleem voor het bestand? M.a.w. is het zinnig om te sturen op het verminderen van discardings?

Verhogen van de minimum maat voor zeebaars van 36 naar 38 cm

Kennisvraag: wanneer worden mannetjes- en vrouwtjesexemplaren van zeebaars geslachtsrijp? Als dat later is dan 36 cm, dan is het eerder zinvol om te doen.

➔ *Zie kennisdocument Zeebaars: De groeisnelheden en lengtes en leeftijden bij geslachtsrijpheid van zeebaarzen variëren over hun verspreidingsgebied en zijn afhankelijk van omgevingsomstandigheden zoals temperatuur. In de wateren rondom Groot-Brittannië en Ierland wordt geslachtsrijpheid meestal bereikt tussen de 3 en 6 jaar oud bij lengtes van 31-35 centimeter bij mannetjes en tussen de 5 en 8 jaar oud bij lengtes van 40-45 cm bij vrouwtjes. (Bron: Bierman, S., Van Overzee, H., Van der Hammen, T. en Quirijns, F.J., 2010. Kennisdokument Zeebaars. IMARES Rapport C007/10)*

Voordelen	Nadelen
<p>Zeebaars krijgt de kans om door te groeien en langer te kunnen paaien. Dat is goed voor het bestand.</p> <p>Deze maatregel is qua regelgeving praktisch uitvoerbaar, omdat een minimum maat goed te controleren is.</p>	<p>Meer discards of zwarte handel: het is een minimum aanvoermaat, geen minimum vangstmaat. De vissen van 36/37 cm worden nog wel gevangen. Deze moeten teruggegooid worden. Het risico bestaat dat ze illegaal worden verhandeld.</p> <p>Als de vrouwtjes die in de Nederlandse visserij gevangen worden pas bij 40-45 cm lengte geslachtsrijp zijn, dan is een minimum maat van 38 cm niet zinvol. Met het verhogen van de minimum maat zou je er juist voor willen zorgen dat de vissen tijd hebben om geslachtsrijp te worden.</p>

Quotering

Het is vooral belangrijk om een eerlijke manier te vinden voor het verdelen van quota. Dat kan op verschillende manieren. Je moet hierbij rekening houden met de mate waarin vissers afhankelijk zijn van zeebaars. Is het hun hoofdsoort, dan moet het quotum niet beperkend zijn. Is het een bijsoort, dan is dat minder belangrijk.

Voordelen	Nadelen
	<p>Het is moeilijk om quota op een eerlijke manier te verdelen</p> <p>Riskante maatregel, omdat quotering er vaak toe leidt dat kleinschalige vissers in de knel komen.</p> <p>Aanvullende bijvangstregeling nodig.</p>

Gesloten periode

Kenniskring heeft de voorkeur voor een gesloten periode in de winter, als de zeebaars minder actief en daardoor kwetsbaarder is. Januari tot en met maart zou een geschikte periode zijn.

Voordelen	Nadelen
<p>Goed ter bescherming van de winterconcentraties</p>	<p>Risico bestaat dat vissers toch op zeebaars vissen en ze vervolgens aanlanden in het buitenland. Deze maatregel is effectiever als het een Europese maatregel is.</p> <p>Kans op discarding of zwarte handel van zeebaarzen die toch gevangen worden maar niet aangeland mogen worden.</p>

Voorkomen discards van hele kleine zeebaars

De kenniskring merkt op dat de eigenlijke maatregel het vergroten van de minimum maaswijdte in de flyshootvisserij is.

Voordelen	Nadelen
	<p>Deze maatregel is moeilijk uitvoerbaar: deze zal niet makkelijke worden aangenomen.</p> <p>Het is niet voldoende om de minimum maaswijdte te vergroten. Ook kortere trekduur en een hogere minimum aanlandingsmaat voor de doelsoorten in de flyshootvisserij is dan nodig.</p>

Baglimit

Een baglimit voor de sportvisserij houdt in dat deze een maximale hoeveelheid zeebaars in hun bezit mogen hebben. De kenniskring merkt op dat dit alleen werkt als de baglimit uitgedrukt wordt in aantal (niet in gewicht) en als de boetes bij overtreding hoog genoeg zijn. De maatregel kan op zichzelf staand worden toegepast, of aangevuld met een vinknip. Een vinknip houdt in dat alleen zeebaars met een vinknip aan boord gehouden mag worden.

Voordelen	Nadelen
Goed controleerbaar Acceptabel voor recreatieve vissers als de baglimit hoog genoeg is	Meer controle nodig op zee en aan de wal De maatregel kan een motief opleveren om (dode zeebaars) te discarden wanneer een grotere/mooiere vis gevangen wordt. <i>(Opmerking: de kenniskring vindt dit nadeel verwaarloosbaar als de maatregel voorkomt dat er grote hoeveelheden zeebaars illegaal worden verhandeld)</i>

Beschermen wrakken tegen sloop en/of roof

Voordelen	Nadelen
Goed voor de leefomgeving van de zeebaars	

Beschermen wrakken tegen visserij

De kenniskring ziet wel iets in 100% bescherming van een selectie aan wrakken. Daar mag dan helemaal niet op gevist worden. Een alternatief is om kunstmatige biotopen te creëren en vervolgens te beschermen. Dit kan door harde structuren in zee te laten afzinken en het gebied daarom heen te sluiten voor visserij.

Voordelen	Nadelen
Zo kan rust gegeven worden aan zeebaars: nu hebben ze weinig plekken waar ze ongestoord kunnen zijn.	Controle kan moeilijk zijn als schepen geen AIS/VMS hebben.

Zandsuppleties en –winning alleen in de winter en op minder locaties

Zandsuppleties beïnvloeden de leefomgeving van zeebaars in kustwateren. Daarmee beïnvloeden deze zandsuppleties ook de visserij op zeebaars.

Kennisvraag: wat is een geschikte locatie voor zandwinning/-suppletie?

Voordelen	Nadelen
Door seizoensmatige zandsuppletie/-winning wordt de leefomgeving van de zeebaars op de kust beschermd.	Er moet een locatie gevonden worden waar iedereen het mee eens is: degenen die zich met de zandsuppletie bezig houden en de visserij